

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 42Do/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9621200107
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Valašiková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:9621200107.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v odvolacom disciplinárnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., LL.M., a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M., JUDr. Rastislava Dlugoša, PhD., JUDr. Jany Hatalovej, PhD, LL.M. a Mgr. Petra Macha, PhD., v disciplinárnom konaní vedenom na návrh ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti disciplinárne obvinenému S.. K. J., sudcovi Mestského súdu D. X. (predtým sudca Okresného súdu D. X.), dátum narodenia: XX. K. XXXX, bydlisko: F. XX, XXX XX D., pre závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. b) v spojení s § 116 ods. 2 písm. f) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení, konajúc o odvolaní proti rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/17/2021 zo dňa 8. novembra 2022, na verejnom zasadnutí konanom 21. marca 2024, takto

rozhodol:

I. Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v spojení s ust. § 317 ods. 1 Trestného poriadku a v spojení s ust. § 37 ods. 3 Disciplinárneho súdneho poriadku sa z r u š u j e rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/17/2021 zo dňa 8. novembra 2022 v celom rozsahu.

II. Na základe § 34 ods. 2 písm. b) Disciplinárneho súdneho poriadku sa disciplinárne obvinený S.. K.Á. J., narodený XX. K. XXXX

o s l o b o d z u j e

spod disciplinárneho návrhu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, že ako zákonný sudca vo veci vedenej na Okresnom súde D. X. v rozsudku pod č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018 v rozpore s ust. § 391 ods. 2 CSP v účinnom znení nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu obsiahnutý v uznesení Krajského súdu C. D. sp. zn. 5CoPr/14/2016 zo dňa 30. januára 2018, keďže predmetný rozsudok je prakticky totožný s predošlým rozsudkom sp. zn. 15Cpr/5/2012 zo dňa 8. júna 2016, ktorý odvolací súd zrušil, v dôsledku čoho Krajský súd C. D. uznesením sp. zn. 5CoPr/3/2019 zo dňa 29. októbra 2019 rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu D. X. č. k. 15Cpr/5/2018-918 zo dňa 7. novembra 2018 a vrátil vec Okresnému súde D. X. na nové prejednanie a rozhodnutie, čím menovaný sudca spôsobil ďalšie prieťahy v konaní, pretože skutok, ktorého sa disciplinárne obvinený dopustil, nie je disciplinárnym previnením.

o d ô v o d n e n i e :

I.

1. Prvostupňový disciplinárny senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 31D/17/2021-181 (ďalej aj „napadnutým rozhodnutím“) postupom podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „disciplinárny súdny poriadok“) disciplinárne obvineného sudcu uznal vinným, že ako zákonný sudca vo veci vedenej na Okresnom súde D. X. pod sp. zn. 15Cpr/5/2012 v rozsudku č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018, v rozpore s ustanovením § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v účinnom znení (ďalej len „CSP“), čiastočne nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu obsiahnutý v uznesení J. súdu C. D. sp. zn. 5CoPr/14/2016 zo dňa 30. januára 2018, keďže predmetný rozsudok je sčasti totožný s predošlým rozsudkom sp. zn. 15Cpr/5/2012 zo dňa 8. júna 2016, ktorý odvolací súd zrušil, v dôsledku čoho Krajský súd C. D. uznesením sp. zn. 5CoPr/3/2019 zo dňa 29. októbra 2019 rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu D. X., č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018 a vrátil vec Okresnému súde D. X. na nové prejednanie a rozhodnutie, čím menovaný sudca spôsobil ďalšie prieťahy v konaní, teda svojím konaním zavinene porušil povinnosť sudcu podľa § 391 ods. 2 CSP, spočívajúcu v jeho viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu, v dôsledku čoho zavinene porušil svoju povinnosť v pridelenej veci konať svedomito vyplývajúcu mu z § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sudcoch“) v účinnom znení, a to aj napriek tomu, že bol rozhodnutím odvolacieho disciplinárneho senátu č. 2Dso/8/2016 zo dňa 4. mája 2017 právoplatne uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017, rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 5Ds/1/2016-128 z 26. júna 2017 právoplatne uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017, rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 2Ds/4/2016 zo dňa 19. decembra 2017 právoplatne uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch v účinnom znení. Za to disciplinárne obvinenému uložil podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch v účinnom znení disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 30 % na obdobie šiestich mesiacov.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia prvostupňový disciplinárny senát opísal skutkové okolnosti spočívajúce v tom, že vo veci vedenej na Okresnom súde D. X. bola podaná dňa 23. augusta 2012 žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a zaplatenie náhrady mzdy (žalobkyňa: R. D., žalovaná: I., I..W..V..). Vec bola vedená pod sp. zn. 15Cpr/5/2012 a pridelená disciplinárne obvinenému. Disciplinárne obvinený vydal dňa 8. júna 2016 rozsudok, ktorým žalobu zamietol. Krajský súd C. D. uznesením č. k. 5CoPr/14/2016-851 zo dňa 30. januára 2018 predmetný rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom uznesení uviedol: „Po oboznámení sa so spisom súdu prvej inštancie, má dovolací súd za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so žalobkyňou predloženými dôkazmi, nevysporiadal sa s otázkou doručenia výpovede žalobkyni, súd prvej inštancie nedostatočne a zmätočne rieši otázku povinnosti zamestnávateľa ponúknuť zamestnancovi iné pracovné miesto, a to aj na kratší pracovný čas v súlade s § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Odvolací súd považuje celkovo rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, nedôsledne odôvodnené a nepreskúmateľné. Pretože tieto nedostatky sú zásadné a predstavujú prekážku preskúmateľnosti rozsudku pre nezrozumiteľnosť, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu inštancie na ďalšie konanie zachovávajúc podmienku dvojinštančnosti konania. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vo veci konať, vyporiadať sa s otázkami, na ktoré upozorňuje odvolací súd a svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodní.“

3. Disciplinárne obvinený následne vydal rozsudok č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018, ktorým opätovne zamietol žalobu. V rozsudku doplnil na str. 17-18 štyri odseky, ktoré sa týkali dokazovaných skutočností doručovania výpovede na pojednávaní dňa 1. marca 2012, 18. októbra 2013 a v podaní zo dňa 24. októbra 2013. Disciplinárne obvinený na záver tejto časti konštatoval, že žalobkyňa nikdy súdu nepredložila doklad o doručení výpovede. Doručovaniu výpovede sa následne disciplinárne obvinený venoval v bodoch 12-15 rozsudku (str. 28-31), pričom poukázal aj na vybranú judikatúru. K zvyšku uviedol v bodoch 16-25 odôvodnenia rozsudku: „Čo sa týka povinnosti žalovaného ponúknuť žalobkyni iné pracovné miesto, súd v prvom rade trvá na tom, že v pôvodnom rozsudku dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo žalovaný nemohol a ani nemal právnu povinnosť ponúknuť žalobkyni iné pracovné miesto. A nevyviedol ho z jeho názoru ani odvolací súd, ktorý uvádza vo svojom odôvodnení zrušujúceho uznesenia, že súd prvej inštancie „nedostatočne a zmätočne rieši uvedenú otázku.“ Podľa názoru súdu totiž nie je možné tvrdiť, že odôvodnenie je nedostatočné a zároveň

zmätočné. Pri zmätočnosti totiž nemôže byť niečo nedostatočné, pretože nedostatočnosť znamená už „určitú orientáciu,“ ktorá pri zmätočnosti v zásade ale nemôže byť. Vo všeobecnosti súd konštatuje, že právne pojmy ako „nezrozumiteľnosť, zmätočnosť, nepreskúmateľnosť,“ (alebo arbitrárnosť, ktorá má v ústavnej praxi ale asi dvadsať definícií), sú bez ďalšieho pojmy vágnymi, inak sa v nich súd pre inštancie nevie orientovať a opätovne rozhodovať. A preto ich nestačí bez ďalšieho len konštatovať, ale musia byť taktiež odôvodnené, napríklad „toto a toto vyvoláva pochybnosti v spojitosti s týmto a tým, táto a táto časť obsahovo naráža a na toto a toto.“ V opačnom prípade sú to totiž len „koberce, pod ktoré sa dá zamiesť všetko.“ Problém je ale v tom, že v tejto veci už ten „koberce“ rozprestretý bol. Odvolací súd totiž na jednej strane uviedol, že „problém“ je v „doručovaní výpovede,“ a „v ponuke iného pracovného miesta,“ teda určité čiastkové konkrétosti, ktoré už súd analyzoval, avšak zároveň uviedol aj to, že „považuje celkovo rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, nedôsledne odôvodnené a nepreskúmateľné,“ v čom sa už ale súd orientovať nevie pre svoje ďalšie rozhodnutie. Čo ale zároveň znamená, že vypořádanie sa s uvedenými čiastkovými konkrétnosťami nebude odvolaciemu súdu postačovať pre meritórne rozhodnutie.“

4. Ďalej prvostupňový disciplinárny senát v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že krajský súd C. D. vydal uznesenie č. k. 5CoPr/3/2019-978 zo dňa 29. októbra 2019, právoplatné dňa 20. decembra 2019, ktorým rozsudok disciplinárne obvineného zo dňa 7. novembra 2018 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu D. X. na ďalšie konanie. Zároveň vylúčil disciplinárne obvineného ako zákonného sudcu z konania vedeného na Okresnom súde D. X., pod sp. zn. 15Cpr/5/2012. Vo svojom uznesení k vylúčeniu disciplinárne obvineného uviedol: „Z obsahu súdneho spisu, má krajský súd za to, že v konaní sú splnené podmienky na vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia vo veci. K rozhodnutiu o vylúčení sudcu dospel krajský súd najmä z dôvodov, že voči sudcovi bolo na podnet žalobkyne vedené disciplinárne konanie a taktiež na jej sťažnosť vydaný nález ústavného súdu o porušení jej práv v predmetnom konaní postupom súdu prvej inštancie. Disciplinárnym konaním bolo zistené, že sudca spôsobil v konaní zbytočné prietahy a postupoval vo veci nesústreďeným a neefektívnym spôsobom. K meritórnemu posúdeniu krajský súd uviedol: Z obsahu súdneho spisu súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý je preň záväzný, jeho rozhodnutie je prakticky totožné s rozhodnutím predošlým, ktoré odvolací súd už raz zrušil. ... Pretože tieto nedostatky sú zásadné a predstavujú prekážku preskúmateľnosti rozsudku pre nezrozumiteľnosť a taktiež preto, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa paragrafu 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie podľa § 391 ods. 1 CSP zachovávajúc podmienku dvojinstančnosti konania. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne vec prejedná v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, pričom sa vysporiada so všetkými stranami predloženými dôkazmi a svoje rozhodnutie odôvodní.“

5. Nálezom Ústavného súdu č. k. I. ÚS 266/2018-30 zo dňa 5. decembra 2018 bolo konštatované, že Okresný súd D. X. porušil právo žalobkyne na prerokovanie veci vedenej týmto súdom pod sp. zn. 5Cpr/5/2012 bez zbytočných prietahov a prikázal Okresnému súdu D. X. konať bez zbytočných prietahov. Ústavný súd uviedol: „Ústavný súd konštatuje neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou napadnutého konania (viac ako 6 rokov) malo za následok zistenie zbytočných prietahov. ... Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku napadnutého konania, predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľku Ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prietahom, aj keď v napadnutom konaní okresný súd vykonával úkony.“

6. K osobe disciplinárne obvineného prvostupňový disciplinárny senát zistil, že bol 21. decembra 1988 zvolený za sudcu z povolania. Dňa 1. januára 1998 bol preložený na Okresný súd D. X.. Dňa 13. februára 2012 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. Dňa 7. februára 2006 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. Dňa 20. novembra 2007 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 5 zákona o sudcoch. Dňa 8. februára 2013 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. Dňa 19. novembra 2015 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. Dňa 15. januára 2016 mu bolo predsedom Okresného súdu D. X. uložené písomné napomenutie pre porušenie § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. V hodnotení sudcu Spr. č. 84/2015/Pers. zo dňa 21. decembra 2015 bolo disciplinárne

obvinenému udelených 68 bodov, čo zodpovedá výroku dobrý. V hodnotení sudcu č. SR 698/2021 zo dňa 18. novembra 2021 bolo disciplinárne obvinenému udelených 47 bodov, čo zodpovedá výroku nevyhovujúci. Disciplinárne obvinený bol rozhodnutím disciplinárneho senátu č. k. 1Ds/18/2013-31 zo dňa 28. mája 2014 uznaný vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch, pričom bolo upustené od postrestania.

7. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej disciplinárny senát uviedol, že rozhodnutím odvolacieho disciplinárneho senátu č. 2Dso/8/2016 zo dňa 4. mája 2017 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017. K zahladeniu tohto disciplinárneho postihu prišlo k 1. decembra 2020 (§ 134 ods. 2 zákona o sudcoch).

8. Rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 5Ds/1/2016-128 zo dňa 26. júna 2017 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017. K zahladeniu tohto disciplinárneho postihu došlo 29. mája 2021 (§ 134 ods. 2 zákona o sudcoch).

9. Rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 2Ds/4/2016 zo dňa 19. decembra 2017 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017. K zahladeniu tohto disciplinárneho postihu došlo 13. júla 2021 (§ 134 ods. 2 zákona o sudcoch).

10. Rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu SR č. k. 31D/3/2021-66 zo dňa 3. mája 2022 v odvolacom konaní voči rozhodnutiu disciplinárneho senátu č. 2Ds/4/2017 zo dňa 3. augusta 2018 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017, za čo mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona o sudcoch, a to zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie štyroch mesiacov.

11. Rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu SR č. k. 31D/4/2021-130 zo dňa 26. apríla 2022 v odvolacom konaní voči rozhodnutiu disciplinárneho senátu č. 4Ds/2/2018 zo dňa 15. apríla 2019 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a), b) zákona o sudcoch v znení do 31. decembra 2020 a zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch v znení účinnom do 30. júna 2017, za čo mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona o sudcoch, a to zníženie funkčného platu o 60 % na obdobie desiatich mesiacov.

12. Rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 1Ds/5/2017 zo dňa 19. februára 2019 bol disciplinárne obvinený uznaný vinným zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného z funkciou sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. b) zákona o sudcoch v spojení s § 116 ods. 2 písm. f) zákona o sudcoch, za čo sa muuložilo disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch, a to odvolanie z funkcie sudcu. Voči rozhodnutiu sa disciplinárne obvinený odvolal. O dovolaní nebolo doposiaľ rozhodnuté. Vec je vedená Najvyšším správnym súdom SR pod sp. zn. 33D/4/2021.

13. Z odôvodnenia rozhodnutia ďalej vyplýva, že disciplinárny senát, pre rozpor v návrhu týkajúci sa označenia spisovej značky Okresného súdu D. X. vyzval navrhovateľa na opravu podľa § 19 ods. 3 Disciplinárneho súdneho poriadku. Po doručení opravy návrhu najvyšší správny súd konštatoval, že samotné vymedzenie skutku v pôvodnom návrhu opravou návrhu nebolo zmenené. Z tohto dôvodu disciplinárny senát vychádzal pri posudzovaní dodržania subjektívnej a objektívnej lehoty z dátumu, kedy bol podaný pôvodný návrh, a to 30. novembra 2020.

14. Pri posudzovaní disciplinárneho previnenia disciplinárny senát vyhodnocoval, či sa stal skutok, ktorý sa dáva disciplinárne obvinenému za vinu, či tento skutok spáchal disciplinárne obvinený a či je tento skutok disciplinárnym previnením (§ 34 Disciplinárneho súdneho poriadku) a konštatoval, že k spáchaniu skutku došlo čiastočne. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že z uznesenia Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018 vyplýva,

že vo veci sp. zn. 15Cpr/5/2012 sa má Okresný súd D. X. vysporiadať so žalobkyňou predloženými dôkazmi, otázkou doručenia výpovede žalobkyni, otázkou ponúknuť žalobkyni iné pracovné miesto a svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodniť. V následne vydanom rozsudku Okresného súdu D. X. zo dňa 7. novembra 2018 sa Okresný súd D. X. otázkou doručenia výpovede zaoberal spôsobom, že v porovnaní so svojím predošlým rozsudkom doplnil do odôvodnenia skutočnosti (štyri odseky na s. 17-18) vyplývajúce z pojednávania a podaní vykonaných v rokoch 2012 až 2013. Následne právne skutočnosti týkajúce sa doručenia výpovede právne posudzoval v bodoch 12-15 odôvodnenia svojho rozsudku.

15. Prvostupňový disciplinárny senát ďalej v napadnutom rozhodnutí uviedol, že s ohľadom na skutočnosť, že krajský súd bližšie neuviedol, akým smerom sa má Okresný súd D. X. uberať pri posudzovaní doručovania výpovede žalobkyni, Okresný súd D. X. v tejto časti postupoval v rozsahu právneho názoru stanoveného krajským súdom. Disciplinárny senát neposudzoval, či závery prezentované Okresným súdom D. X. v rozsudku zo dňa

7. novembra 2018 sú správne a zákonné. Pre posúdenie skutku s ohľadom na právne závery uznesenia Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018 bolo podľa jeho názoru podstatné, že Okresný súd D. X. ponúkol vlastnú právnu argumentáciu na žalobnú námietku týkajúcu sa doručenia výpovede. V tejto časti preto Okresný súd D. X. vo svojom rozsudku zo dňa 7. novembra 2018 rešpektoval právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018.

16. V časti týkajúcej sa ponúknutia iného pracovného miesta žalobkyni sa Okresný súd D. X. podľa názoru PDS s právnymi závermi uvedenými v uznesení Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018 nevysporiadal. Namiesto vlastnej právnej argumentácie skonštatoval, že „...v pôvodnom rozsudku túto otázku riadne posúdil a zároveň spochybnil právne závery odvolacieho súdu. Doslova uvádza, že ho nevyviedol z jeho názoru ani odvolací súd.“ Z uvedeného podľa disciplinárneho súdu vyplýva, že Okresný súd D. X. nerešpektoval v tejto časti právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018, čím konal v rozpore s týmto uznesením. V tejto časti tak došlo k naplneniu skutku, ktorý sa disciplinárne obvinenému dáva za vinu.

17. V časti týkajúcej sa nerešpektovania uznesenia krajského súdu v rozsahu náležitého a zrozumiteľného odôvodnenia prvostupňového disciplinárneho senátu konštatoval, že Krajský súd C. D. vo svojom následnom uznesení zo dňa 29. októbra 2019 skonštatoval, že Okresný súd D. X. nepostupoval v súlade s jeho právnym názorom a rozsudok Okresného súdu D. X. je prakticky totožný s predošlým rozsudkom zrušeným krajským súdom. Disciplinárny senát konštatoval, že s výnimkou častí týkajúcich sa posúdenia otázky doručenia výpovede, je rozsudok Okresného súdu D. X. zo dňa 7. novembra 2018 totožný s predošlým rozsudkom. Vo zvyšných častiach teda Okresný súd D. X. svoje pôvodné odôvodnenie nemodifikoval a ani nedoplnil. Tým nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu s výnimkou častí týkajúcich sa otázky doručenia výpovede. Čiastočne tak prišlo k spáchaniu skutku, ktorý sa kladie disciplinárne obvinenému za vinu.

18. Prvostupňový disciplinárny senát konštatoval, že predmetného skutku sa dopustil disciplinárne obvinený, ktorý bol zákonným sudcom vo veci vedenej Okresným súdom D. X. pod sp. zn. 15Cpr/5/2012 až do 20. decembra 2019, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu o vylúčení disciplinárne obvineného z tohto konania.

19. K námietke disciplinárne obvineného, že k spáchaniu skutku nemohlo prísť aj v dôsledku vylúčenia disciplinárne obvineného z konania PDS uviedol, že aj prípadná pochybnosť o zaujatosti disciplinárne obvineného zakladajúca jeho vylúčenie (§ 49 ods. 1 CSP), ho nezbavuje povinnosti rešpektovať názor odvolacieho správneho súdu vyjadrený v uznesení zo dňa 30. januára 2018. Za predpokladu, že disciplinárne obvinený sa napriek vznesenej námietke zaujatosti rozhodol konať a rozhodnúť, dôvody zakladajúce vylúčenie ho nezbavujú povinnosti rešpektovať právny názor odvolacieho súdu. To aj napriek tomu, že následne odvolací súd skonštatoval u disciplinárne obvineného dôvody pre vylúčenie a disciplinárne obvineného vylúčil.

20. Disciplinárny senát konštatoval, že disciplinárne obvinený sa nerešpektovaním právneho názoru vyjadreného v uznesení Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018 dopustil porušenia svojej povinnosti konať svedomito ustanovenej v § 30 ods. 4 zákona o sudcoch. Porušením tejto povinnosti spáchal disciplinárne previnenie spočívajúce v zavinenom porušení povinnosti sudcu podľa § 116 ods.

1 písm. a) zákona o sudcoch. Disciplinárne obvinený svedomito nekonal, nakoľko nerešpektovaním právneho názoru odvolacieho súdu porušil povinnosť uvedenú v § 391 ods. 2 CSP, a to viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu.

21. Prvostupňový disciplinárny senát nepovažoval konanie disciplinárne obvineného za závažné, napriek doterajšej judikatúre kvalifikujúcej predmetné porušenie ako závažné a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 31D/4/2021 zo dňa 26. apríla 2022 z dôvodu, že disciplinárne obvinený v časti svojho rozsudku zo dňa 7. novembra 2018 rešpektoval právny názor vyjadrený v zrušujúcom uznesení Krajského súdu zo dňa

30. januára 2018. Prvostupňový disciplinárny senát prihliadol tiež na to, že právny názor Krajského súdu C. D. v zrušujúcom uznesení bol všeobecný a stručný. Osobitne zmätočnosť a nepreskúmateľnosť prvostupňového rozsudku bola v uznesení Krajského súdu C. D. len konštatovaná bez bližšieho zdôvodnenia, v čom Krajský súd C. D. vidí zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku disciplinárne obvineného. Krajský súd C. D. rovnako len vo všeobecnosti uviedol, že disciplinárne obvinený sa má vysporiadať so žalobkyňou predloženými dôkazmi. Z uznesenia tohto súdu zo dňa 30. januára 2018 však priamo nevyplýva, s ktorými dôkazmi sa disciplinárne obvinený vo svojom rozsudku zo dňa 8. júna 2016 nevysporiadal.

22. Prvostupňový senát ďalej uviedol, že pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliadol na skutočnosť, že disciplinárne obvinenému bolo uložených viacero napomenutí zo strany predsedu Okresného súdu D. X.. Navyše v čase spáchania skutku, teda vydania rozsudku zo dňa 7. novembra 2018, mal disciplinárne obvinený tri nezahladené postihy za závažné disciplinárne previnenia. Prvostupňový disciplinárny senát tiež prihliadol na predposledné a posledné disciplinárne hodnotenia disciplinárne obvineného, pričom posledné hodnotenie disciplinárne obvineného je negatívne.

23. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prvostupňový disciplinárny senát zobral do úvahy aj to, že disciplinárne obvinený vo svojom rozsudku zo dňa 7. novembra 2018 nielenže nerešpektoval názor Krajského súdu C. D. vyjadrený v jeho uznesení zo dňa 30. januára 2018, ale s týmto názorom polemizoval a ho znevažoval. Napriek tomu, že disciplinárne obvinený nesúhlasil s právnym názorom nadriadeného súdu, tento názor s ohľadom na § 391 ods. 2 CSP bol povinný rešpektovať. Spochybňovaním tohto názoru tým, že odvolací súd mal svoj názor lepšie odôvodniť, že disciplinárne obvineného z jeho názoru nevyviedol ani odvolací súd, alebo že odvolací súd rozprestrel koberec, pod ktorý sa dá zamiesť všetko, vedie minimálne k stavu, kedy v hierarchii súdnych orgánov disciplinárne obvinený vnáša do celého systému nedôveru a svojvoľnosť. Disciplinárne obvinený svojím polemizovaním zo súdom vyššieho stupňa znevážil tento jeho názor. Konfrontácia prvostupňového súdu s odvolacím súdom, ku ktorej pristúpil disciplinárne obvinený, neprispieva podľa názoru prvostupňového súdu k právnej istote, ale len vnáša pochybnosti do systému súdnej ochrany, predlžuje samotné konanie. Všetky tieto skutočnosti majú za následok poškodenie strán sporu z dôvodu oddialenia vydania právoplatného rozhodnutia vo veci.

24. Prvostupňový disciplinárny senát všetky tieto skutočnosti považoval za tak závažné, že uložil najprísnejšie disciplinárne opatrenie, ktoré bolo možné uložiť za disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch. Aj so zreteľom na skutočnosť, že disciplinárne obvinený si nepriznal žiadnu chybu, považoval prvostupňový disciplinárny senát, najmä s ohľadom na výchovný charakter disciplinárneho opatrenia, za potrebné zaťažiť disciplinárne obvineného takým postihom, aby sa disciplinárne obvinený v budúcnosti nerešpektovaniu právneho názoru odvolacieho súdu, a dokonca jeho spochybňovaniu vyvaroval. Z tohto dôvodu prvostupňový disciplinárny senát uložil disciplinárne opatrenie najprísnejší finančný postih za spáchanie disciplinárneho opatrenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch, a to zníženie funkčného platu v maximálnom rozsahu umožnenom § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch.

25. Prvostupňový disciplinárny senát nad rámec uvedeného zdôraznil, že v plnom rozsahu si uvedomuje význam sudcovskej nezávislosti pri rozhodovaní v jednotlivých veciach. Táto sudcovská nezávislosť však nie je bezbrehá, pričom v súlade s § 2 ods. 3 je pri svojej činnosti viazaný. Ustanovenie § 391 ods. 2 CSP limituje sudcovskú nezávislosť právnym názorom odvolacieho súdu v danej veci. Z tohto dôvodu nejde o vstup do sudcovskej nezávislosti v prípade, ak súd vyššieho stupňa v odvolacom konaní vyjadrí právny názor, podľa ktorého je sudca prvostupňového súdu na základe ustanovenia § 391 ods. 2 CSP povinný postupovať.

II.

26. Proti rozhodnutiu podal minister Spravodlivosti Slovenskej republiky, v procesnom postavení navrhovateľa písomným podaním zo dňa 19. decembra 2022 odvolanie, a to proti výroku o spáchanom disciplinárnom previnení podľa ust. § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich, aj proti výroku o uloženom disciplinárnom opatrení podľa ust. § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch a prísediacich. Zároveň navrhol, aby odvolací disciplinárny senát podľa ust. § 37 ods. 3 disciplinárneho súdneho poriadku a ust. § 321 ods. 1 písm. b) a písm. e) Trestného poriadku per analogiam rozhodnutia zrušil, a to vo výroku o spáchaní disciplinárneho previnenia a vo výroku o uložení disciplinárneho opatrenia, a aby sám rozhodol, že disciplinárne obvineného uzná vinným zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia podľa ust. § 116 ods. 3 písm. b) zákona o sudcoch a prísediacich v spojení s § 116 ods. 2 písm. f) zákona o sudcoch a prísediacich a uloží mu disciplinárne opatrenie podľa ust. § 17 ods. 5 zákona o sudcoch a prísediacich - odvolanie z funkcie.

27. Navrhovateľ považoval za nepresvedčivú predovšetkým argumentáciu disciplinárneho senátu, podľa ktorej konanie sudcu nedosahovalo požadovanú mieru závažnosti. Podľa názoru navrhovateľa najvyšší správny súd paradoxne poukazoval na rozhodnutie iného disciplinárneho senátu sp. zn. 31D/4/2021 z 26. apríla 2022, v ktorom v obdobnom prípade senát jasne vyjadril, že ide o závažné disciplinárne previnenie, a to s ohľadom na bezvýnimčnú závažnosť rozhodnutí nadriadených súdov.

28. Odôvodnenie námietky, že disciplinárne obvinený neporozumel, v čom má byť jeho rozhodnutie podľa nadriadeného súdu arbitrárne, považoval navrhovateľ za neželaný judikatórny posun v rozhodovacej činnosti disciplinárneho senátu, o to viac, že ide taktiež o prípad toho stého disciplinárne obvineného.

29. Ako ďalší dôvod uviedol navrhovateľ presvedčenie, že súd nesprávne matematicky kvantifikoval konanie dotknutého sudcu a nesprávne tak aplikoval svoju voľnú úvahu. Proporčne totiž znížil rozsah disciplinárneho previnenia, ktorého sa mal disciplinárne obvinený dopustiť, a to o tú časť, v ktorej sa mal vysporiadať s otázkou doručovanie výpovede. Išlo však o nepomerne menšiu časť vo vzťahu k zvyšku nevyriešených otázok, čo spolu s dlhodobosťou a opakujúcim sa intervalom v žiadnom prípade nemôže, podľa navrhovateľa, pôsobiť ako dôkaz o jeho vlastnej sebaevaluácii a prehodnotení jeho prístupu k zrušujúcim rozhodnutiam odvolacieho senátu.

30. Ako uviedol navrhovateľ, disciplinárny senát sám vystaval svoje rozhodnutie na všeobecnosti a stručnosti odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu a nezohľadnil pritom mieru, akou sa disciplinárne obvinený sudca pričínal o splnenie svojej bazálnej zákonnej povinnosti podľa ust. § 391 ods. 2 CSP. Nekonzistentnosť rozhodnutia, vnímal navrhovateľ aj v tom, že v bode 28. odôvodnenia rozhodnutia sudcovi priamo vytyka jeho úmysel znevažovať názor odvolacieho súdu, čím mal vnášať do systému súdnej ochrany pochybnosti. V bode 29. odôvodnenia tiež potvrdil, že sudca svoju chybu odmieta reflektovať, a napriek tak závažným vyhláseniam najvyšší správny súd nevidel dôvod na to, aby vylúčil disciplinárne obvineného sudcu zo sudcovského stavu. Naopak, videl to ako dôvod na prekvalifikovanie skutku. Pritom mal už z ostatného hodnotenia sudcu č. SR 698/2021 za roky 2015-2019 za preukázané, že právny názor odvolacieho súdu nerešpektuje pravidelne, opakovane a bez potreby prehodnotenia svojho prístupu.

31. Záverom navrhovateľ poukázal na to, že disciplinárne obvinený sudca si riadne neplní svoje povinnosti už osem rokov, nie je na Slovensku sudca, ktorý by bol častejšie disciplinárne stíhaný. Po tak dlhom období, už podľa jeho názoru, nie je možné dúfať v zmenu, v akú vyjadril najvyšší správny súd nádej. Poukázal tiež na absenciu rozhodnutia disciplinárneho senátu Súdnej rady Slovenskej republiky sp. zn. 4Ds/5/2016 v zozname disciplinárnych opatrení uvedenom na str. 8-10 napádaného rozhodnutia.

III.

32. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v účinnom znení (ďalej len „CSP“) ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

33. Podľa § 30 ods. 4 zákona o sudcoch sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito.

34. Podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu.

35. Podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch za disciplinárne previnenie disciplinárny senát uloží zníženie funkčného platu až o 30% na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov.

IV.

36. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1. augusta 2021 (§ 101e zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a sudcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Dňa 1. decembra 2021 nadobudol účinnosť disciplinárny súdny poriadok, na základe ktorého (§ 3 Disciplinárneho súdneho poriadku, o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov) rozhoduje a disciplinárne opatrenia ukladá najvyšší správny súd v disciplinárnych senátoch.

37. Spisový materiál bol predložený odvolaciemu disciplinárnemu senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací disciplinárny senát“) na rozhodnutie o podanom odvolaní dňa 19. decembra 2022 a napadol na rozhodnutie do senátu 42Do, ktorý podľa platného rozvrhu práce na rok 2023 Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhoduje v zložení predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., LL.M., a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M., JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD., JUDr. Jany Hatalovej, PhD, LL.M. a Mgr. Petra Macha, PhD.

38. Verejné zasadnutie odvolacieho disciplinárneho senátu sa konalo dňa 21. marca 2024.

39. Poverená pracovníčka navrhovateľa na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu uviedla, že na podanom odvolaní trvá a navrhla, aby odvolací súd zrušil výrok rozhodnutia NSS SR sp. zn. 31D/17/2021, v ktorom bol disciplinárne obvinený uznaný vinným podľa ust. § 116 ods. 3 písm. b) zákona o sudcoch a uložil mu disciplinárne opatrenie podľa ust. § 117 ods. 5 zákona o sudcoch a to odvolanie z funkcie sudcu. Poukázala na rozhodovaciu činnosť tunajšieho súdu vo veciach sp. zn. 33D/4/2021 zo dňa 26.09.2023, konanie už ukončené, aktuálne prebiehajúce konanie sp. zn. 32D/4/2023, kde bolo pojednávanie odročené za účelom verejného vyhlásenia rozhodnutia a ďalej poukázala na negatívne hodnotenia obvineného sudcu, ako aj na to, že hodnotenia sudcu boli v minulosti opakovane negatívne. Z toho vyplýva že menovaný sudca opakovane nerešpektuje právny názor odvolacích senátov. Poverená pracovníčka navrhovateľa uviedla, že nesúhlasí s argumentáciou prvostupňového disciplinárneho senátu o čiastočnom nerešpektovaní právneho názoru a rovnako aj nesúhlasí s matematickým kvantifikovaním previnenia sudcu. V ostatnom sa pridrižovala písomne podaného odvolania, ako aj ostatných písomných podaní, ktoré sú súčasťou spisu.

40. Disciplinárne obvinený sa verejného zasadnutia nezúčastnil, ospravedlnil svoju neúčasť. Uviedol, že sa pridrižava svojich doterajších písomných podaní.

41. Podľa ustanovenia § 37 ods. 3 Disciplinárneho súdneho poriadku, ak príslušný senát odvolanie nezamietne, rozhodne sám vo veci; nemôže však zrušiť disciplinárne rozhodnutie a vrátiť vec disciplinárnemu senátu na nové prejednanie a rozhodnutie.

42. Odvolaciemu disciplinárnemu senátu zo spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 30. novembra 2020 voči disciplinárnemu obvinenému návrh na začatie disciplinárneho konania, ktorý opravil podaním zo dňa 3. júna 2022 tak, že opravil na niektorých miestach podaného návrhu nesprávne označenie sp. zn..

43. V podanom návrhu kládol navrhovateľ disciplinárne obvinenému za vinu, že ako zákonný sudca vo veci vedenej na Okresnom súde D. X. pod sp. zn. 15Cpr/5/2012 vo svojom rozsudku č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018, v rozpore s ustanovením § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu obsiahnutý v

uznesení Krajského I. C. D. zo dňa 30. januára 2018 sp. zn. 5CoPr/14/2016, keďže predmetný rozsudok je prakticky totožný s predošlým rozsudkom zo dňa 8. júna 2016 sp. zn. 15Cpr/5/2012, ktorý už odvolací súd raz zrušil, v dôsledku čoho Krajský súd C. D. svojím uznesením zo dňa 29. októbra 2019 sp. zn. 5CoPr/3/2019 opätovne rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu D. X. č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 7. novembra 2018 a vrátil mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie, čím menovaný sudca spôsobil ďalšie prieťahy v konaní v trvaní viac ako 19 mesiacov, a to napriek nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 266/2018-30 zo dňa 5. decembra 2018, ktorým prikázal súdu konať bez zbytočných prieťahov, pričom tohto skutku sa dopustil napriek tomu, že bol uznaný za vinného zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia právoplatným rozhodnutím disciplinárneho senátu sp. zn. 5Ds/1/2016 zo dňa 26. júna 2017.

44. Navrhovateľ mal za to, že disciplinárne obvinený porušil svoju povinnosť uvedenú v § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o sudcoch“) vykonávať svoje povinnosti svedomito a v pridelených veciach konať plynulo a bez zbytočných prieťahov. Zaujal názor, že v dôsledku tejto skutočnosti sa disciplinárne obvinený dopustil závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. b) v spojení s § 116 ods. 2 písm. f) zákona o sudcoch. Navrhol mu uložiť disciplinárne opatrenie, a to odvolanie z funkcie sudcu podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch.

45. Rozhodnutie disciplinárneho senátu navrhovateľ napadol aj v časti výroku o spáchanom disciplinárnom previnení, aj proti výroku o uloženom disciplinárnom opatrení.

46. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že považuje za nepresvedčivú predovšetkým argumentáciu disciplinárneho senátu, podľa ktorej konanie sudcu nedosahovalo požadovanú mieru závažnosti. Podľa názoru navrhovateľa disciplinárny senát paradoxne poukazoval na rozhodnutie iného disciplinárneho senátu sp. zn. 31D/4/2021 zo dňa 26. apríla 2022, v ktorom v obdobnom prípade senát jasne vyjadril, že ide o závažné disciplinárne previnenie, a to s ohľadom na bezvýnimočnú závažnosť rozhodnutí nadriadených súdov.

47. Podľa ustanovenia § 4 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Disciplinárny poriadok“) v spojení s ust. § 317 ods. 1 Trestného poriadku najvyšší správny súd ako odvolací disciplinárny súd preskúmal odvolanie a odôvodnenosť napadnutého rozsudku disciplinárneho senátu 31D.

48. Senát odvolacieho disciplinárneho súdu preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteľ aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil nasledovný skutkový stav.

49. Podľa ust. § 34 ods. 2 Disciplinárneho poriadku disciplinárny senát disciplinárne obvineného oslobodí, ak

- a) nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je disciplinárne obvinený disciplinárne stíhaný
- b) skutok, ktorého sa disciplinárne obvinený dopustil, nie je disciplinárnym previnením
- c) nebolo dokázané, že skutok spáchal disciplinárne obvinený
- d) zanikla zodpovednosť za disciplinárne previnenie.

50. V súhrne vyššie uvedených skutočností dospel odvolací disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu k záveru, že konaním disciplinárne obvineného S.. K. J. popísaných v odvolaní navrhovateľa nedošlo k naplneniu materiálneho znaku skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia. Podstata skutku je určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok. Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania alebo následku a spočíva v konaní páchatela a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený, a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z tohto hľadiska teda podstata skutku spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti na vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu, a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe.

51. V prejednávanej veci prvostupňový disciplinárny senát uznal obvineného sudcu vinným z dôvodu, že ako zákonný sudca vo veci vedenej na Okresnom súde D. X. pod sp. zn. 15Cpr/5/2012 v rozsudku zo dňa 07.11.2018 v rozpore s ust. § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) čiastočne nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu obsiahnutý v uznesení Krajského súdu C. D. sp. zn. 5CoPr/14/2016 zo dňa 30. januára 2018. Čiastočné nerešpektovanie právneho názoru zo strany obvineného prvostupňový disciplinárny senát videl v tom, že konajúci obvinený sudca S.. J. v časti odôvodnenia uznesenia Okresného súdu D. X. ponúkol vlastnú právnu argumentáciu na žalobnú námietku týkajúcu sa doručenia výpovede, čo prvostupňový disciplinárny senát považoval za rešpektovanie právneho názoru vyjadrených v predmetnom uznesení Krajského súdu C. D., avšak v časti týkajúcej sa ponúknutia iného pracovného miesta žalobkyni, podľa názoru prvostupňového disciplinárneho senátu sa Okresný súd D. X. správnymi závermi uvedenými v uznesení Krajského súdu C. D. zo dňa 30. januára 2018 nevysporiadal, v čom videl prvostupňový disciplinárny senát spáchanie skutku.

52. Odvolací disciplinárny senát sa s právnym názorom vysloveným v preskúmanom rozhodnutí najvyššieho správneho súdu 31D/17/2021 zo dňa 8. novembra 2022 nestotožnil.

53. Jeho názor vychádza najmä z odlišného pohľadu na spáchanie skutku zo strany disciplinárne obvineného sudcu S.. J.. Podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu, ak má byť disciplinárne obvinený S.. J. potrestaný za spáchanie skutku, v tomto prípade nerešpektovanie právneho názoru nadriadeného súdu, musí k tomuto skutku nepochybne dôjsť.

54. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu C. D. č. k. 5CoPr/14/2016-851 zo dňa 30. januára 2018 vyplýva, že Krajský súd C. D. v konštatačnej časti rozsudku opísal predchádzajúci skutkový a právny stav a vlastné odôvodnenie rozhodnutia obmedzil len na odsek č. 37, v ktorom doslova uviedol: „...po oboznámení sa so spisom súdu prvej inštancie má dovolací súd (chyba v písaní, pozn. disciplinárneho senátu odvolacieho)

za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so žalobkyňou predloženými dôkazmi, nevysporiadal sa s otázkou doručenia výpovede žalobkyne súd prvej inštancie nedostatočne a zmätočne rieši otázku povinnosti zamestnávateľa, ponúknú zamestnancovi iné pracovné miesto a to aj na kratší pracovný čas v súlade s § 63 ods. 2 zákonníka práce. Odvolací súd považuje celkovo rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, nedôsledne odôvodnené a nepreskúmateľné, pretože tieto nedostatky sú zásadné a predstavujú prekážku preskúmateľnosti rozsudku pre nezrozumiteľnosť, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie zachovávajúc podmienku dvojinstančnosti konania. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vo veci konať, vysporiadať sa s otázkami, na ktoré upozornil odvolací súd a svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodní.“

55. Podstatnou otázkou podľa názoru senátu disciplinárneho odvolacieho súdu ostala otázka posúdenia „vysloveného/nevysloveného“ právneho názoru odvolacieho senátu, a to v nadväznosti na posúdenie vzniku disciplinárnej zodpovednosti sudcu.

56. Ako vyplýva z odseku č. 37 rozsudku Krajského súdu C. D., tento vrátil obvinenému sudcovi na konanie vec z dôvodu doplnenia dokazovania.

57. Za záväzný právny názor odvolacieho súdu nie je možné podľa názoru disciplinárneho senátu považovať jeho pokyny na ďalší postup súdu prvého stupňa po procesnej stránke, za ktoré možno považovať, napr. doplnenie dokazovania za účelom zistenia skutkového stavu. V danom prípade podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu, nemohlo ísť o nerešpektovanie právneho názoru odvolacieho súdu, nakoľko v posudzovanom uznesení Krajského súdu C. D. žiaden právny názor vyslovený nebol.

58. Odvolací disciplinárny senát uzatvára, že postihnúť obvineného za tento skutok by bolo možné len za situácie, pokiaľ by odvolací súd, v tomto prípade Krajský súd C. D. napísal do svojho zrušujúceho rozhodnutia jednoznačný právny názor na posudzovanú vec, tzn. že by v ňom uviedol presnú a konkrétnu právnu normu, ktorú v danom konaní je potrebné rešpektovať a uviedol by, akým spôsobom túto právnu normu odvolací súd vykladá. Za situácie, že súd nižšieho stupňa by takýto právny výklad konkrétnej právnej normy nerešpektoval a rozhodol by v ďalšom konaní iným spôsobom než v naznačenom smere, bolo by možné uvažovať o nerešpektovaní právneho

názoru súdu vyššieho stupňa. Pokiaľ však odvolací súd vráti súdu nižšieho stupňa vec na doplnenie dokazovania, pričom mu nenaznačí konkrétne, jasne a zrozumiteľne, akým spôsobom má vykonané dokazovanie vyhodnotiť, nie je možné hovoriť o nerešpektovaní právneho názoru.

59. Odvolací disciplinárny senát má za to, že okresný súd po vrátení veci odvolacím súdom sa vecou riadne a opakovane zaoberal. Doplnil dokazovanie v naznačenom smere a vo veci opakovane rozhodol spôsobom rovnakým ako v predchádzajúcom rozhodnutí. Táto skutočnosť, podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu, však nemôže byť hodnotená ako záporná, resp. nemôže byť hodnotená ako skutok, v dôsledku ktorého by bolo možné konajúceho sudcu akýmkoľvek spôsobom potrestať v zmysle zákona o súdoch a sudcoch. Ako bolo uvedené vyššie, v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu C. D. nebol uvedený žiaden konkrétny, jasný, právny názor, ktorého nerešpektovaním by sa sudca okresného súdu mohol dopustiť disciplinárneho previnenia.

60. Nie je sporné, že ust. § 391 ods. 2 CSP ustanovuje povinnosť súdu nižšieho stupňa rešpektovať právny názor odvolacieho súdu. Povinnosti súdu nižšieho stupňa riadiť sa právnym názorom, však ale korešponduje aj povinnosť odvolacieho súdu riadne a zreteľne uviesť dôvody nesprávnosti, resp. v čom spočívajú nedostatky zrušeného rozhodnutia. Z vysloveného právneho názoru musia jednoznačne vyplývať dôvody nesprávnosti prvostupňového rozhodnutia. Ak má byť prvostupňový súd viazaný právnym názorom, tak tento musí byť náležite prezentovaný, určitý a najmä musí obsahovať dôvody.

61. Pokiaľ z vykonaného dokazovania vyvodí prvostupňový súd opäť rovnaké právne závery, nie je možné ich vyhodnotiť ako nerešpektovanie ust. § 391 ods. 2 CSP a už vôbec nie ako disciplinárne previnenie.

62. Vo všeobecnej rovine platí, že ukladané disciplinárne opatrenie má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred disciplinárne obvineným tým, že mu zabráni v ďalšom páchaní disciplinárneho previnenia a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby sa zdržal protiprávneho konania a súčasne iných odradí od páchania disciplinárnych previnení. Disciplinárne opatrenie zároveň vyjadruje morálne odsúdenie disciplinárne obvineného spoločnosťou.

63. Funkciu ochrany spoločnosti plní disciplinárne opatrenie tak voči samotnému disciplinárne obvinenému, voči ktorému sa prejavuje tak moment represie, ako aj moment individuálnej prevencie (výchova k riadnemu plneniu si povinností), ako aj voči ďalším občanom - potenciálnym disciplinárne stíhaným, voči ktorým sa prejavuje moment generálnej prevencie (výchovné pôsobenie disciplinárneho opatrenia na ostatných členov spoločnosti).

64. Dôležitým je vzájomný pomer medzi represiou a prevenciou, pričom treba vychádzať zo zásady pomocnej úlohy represie, čo z hľadiska účelu uloženého disciplinárneho opatrenia znamená, že k jeho dosiahnutiu má viesť len nevyhnutná miera represie, ktorá je nutná s ohľadom na spoločenskú nebezpečnosť spáchaného disciplinárneho previnenia a hodnotenia disciplinárne obvineného, ktoré ešte povedie k splneniu účelu uloženého disciplinárneho opatrenia. Optimálna miera represie závisí na konkrétnych okolnostiach každého prípadu, pričom príliš mierne, ale aj príliš prísne disciplinárne opatrenie nepôsobí výchovne, ale skôr demoralizuje.

65. Za nerešpektovanie právneho názoru je tak možné považovať nesprávnu aplikáciu právnych predpisov, teda nepoužitie správneho právneho predpisu alebo aplikovanie právneho predpisu a jeho nesprávnu interpretáciu, resp. nesprávne vyvodenie právnych záveroch správnych skutkových zistení. Za právne posúdenie, je teda možné považovať činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje určité právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nerešpektovaní takéhoto právneho záveru možno hovoriť vtedy, ak by súd nižšieho stupňa odignoroval konkrétny právny záver odvolacieho súdu na konkrétne skutkové zistenia. O takúto situáciu však v danom prípade nejde.

66. Prvostupňový disciplinárny senát vo svojom odôvodnení na jednej strane uznal čiastočné rešpektovanie právneho názoru a zároveň konštatoval neprípustnú vlastnú právnu argumentáciu. Vo výroku svojho rozhodnutia však sudcu uznal z nerešpektovania právneho názoru žalovaného za vinného. Odvolací senát disciplinárneho súdu má za to, že v tomto prípade nekorešponduje výrok

rozhodnutia disciplinárneho senátu s jeho odôvodnením a jeho rozhodnutie je možné považovať za nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé.

67. Vzhľadom na tú skutočnosť, že ust. § 37 ods. 3 nepripúšťa zrušenie disciplinárneho rozhodnutia a vrátenie veci disciplinárnemu senátu na nové prejednanie a rozhodnutie, postupoval odvolací disciplinárny senát podľa vyššie citovaného ust. § 37 ods. 3 a podľa vety pred bodkočiarkou rozhodol vo veci sám tak, že obvineného spod disciplinárneho návrhu ministra spravodlivosti oslobodil.

68. Pre úplnosť odvolací disciplinárny senát udáva, že je možné stotožniť sa s námietkou navrhovateľa, ktorou poukázal na absenciu rozhodnutia disciplinárneho senátu Súdnej rady SR sp. zn. 4Ds/5/2016 v zozname disciplinárnych opatrení, uvedenom na strane 8-10, napriek tomu, že tvorí obsah priloženého spisu, je možné konštatovať, že v zozname uvedenom v bode 12 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 31D/17/2021 chýbalo.

69. O trovách konania rozhodne súd podľa ust. § 38 Disciplinárneho poriadku samostatným uznesením.

70. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 4:1.

Odlíšne stanovisko sudcu Petra Macha ako člena senátu, ktorý nehlasoval za rozhodnutie, vo veci rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 42Do/2/2023 z 21. marca 2024.

1. Rozhodnutím č. k. 31D/17/2021-181 z 08.11.2022 uznal (prvostupňový) disciplinárny senát tohto súdu disciplinárne obvineného S. K. J. vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v relevantnom znení (ďalej „zákon o sudcoch a prísediacich“), kvôli čiastočnému nerešpektovaniu záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v uznesení krajského súdu, čím mal disciplinárne obvinený zavinené porušiť povinnosť sudcu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a tým zavinené porušiť svoju povinnosť v pridelení veci konať svedomito, plynúcu z § 30 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediacich, a uložil mu disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch a prísediacich v účinnom znení - zníženie funkčného platu o 30 % na obdobie šiestich mesiacov.

2. Odvolací disciplinárny senát, ktorého som bol členom, prvým výrokom rozsudku sp. zn. 42Do/2/2023 z 21.03.2024 toto rozhodnutie zrušil, a druhým výrokom disciplinárne obvineného oslobodil spod disciplinárneho návrhu.

3. Ako sudca, ktorý nesúhlasí s väčšinovým stanoviskom o otázke viny, pripájam podľa § 4 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) (ďalej „Disciplinárny súdny poriadok“) v spojení s § 170 ods. 5 Trestného poriadku svoje odlišné stanovisko, v ktorom sa stručne vyjadrím ku kľúčovým otázkam.

4. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má okrem iného odzrkadľovať relevantné úvahy súdu. Odlíšne stanovisko prehlasovaného sudcu sa nemusí venovať všetkým skutkovým a právnym otázkam, typicky sa zameriava práve na odlišnosti oproti väčšinovému názoru. Netajím, že pri prvotnom oboznámení sa s vecou ma prekvapilo,

že sa disciplinárne konanie kvôli nerešpektovaniu právneho názoru odvolacieho súdu vedie práve vo veci, kde bol právny názor nadriadeného súdu vyjadrený relatívne stručne. Predmetom konania však nebola otázka, do akej miery bolo odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu ukázkové, ale to, ako sa sudca súdu prvej inštancie postavil k formulovanému záväznému právnemu názoru, v tomto prípade k dôvodom zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie.

5. Po dôkladnom preštudovaní podstatných častí spisu som dospel k presvedčeniu, že hoci právne závery odvolacieho súdu v uznesení sp. zn. 5CoPr/14/2016 z 30.01.2018 (body 37-39) neboli detailne odôvodnené, jednoznačne z tohto uznesenia vyplynulo, že dôvodom zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie bola jeho zmätočnosť, nedôsledné odôvodnenie a nepreskúmateľnosť, pričom podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie okrem iného „nedostatočne a zmätočne rieši otázku povinnosti zamestnávateľa ponúknuť zamestnancovi iné pracovné miesto a to aj na kratší pracovný čas v súlade s § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Odvolací súd považuje celkovo rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, nedôsledne odôvodnené a nepreskúmateľné.“ (bod 37).

6. V ďalšom bode odôvodnenia odvolací súd uviedol, že „nedostatky sú zásadné a predstavujú prekážku preskúmateľnosti rozsudku pre nezrozumiteľnosť, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil /§ 389 ods. 1 písm. b) C.s.p./ a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie /§ 391 ods. 1 C.s.p. [...]“

7. Prvostupňový disciplinárny senát v disciplinárnom rozhodnutí uznal, že pokiaľ ide o otázku doručenia výpovede žalobkyni, disciplinárne obvinený odôvodnenie v novom rozsudku č. k. 15Cpr/5/2012-918 zo dňa 07.11.2018 doplnil, a v tejto časti nekonštatoval nerešpektovanie právneho názoru odvolacieho súdu.

8. Pokiaľ však ide o otázku povinnosti ponúknuť iné pracovné miesto, disciplinárny senát správne poukázal na to, že disciplinárne obvinený nielenže vo vzťahu k nej odôvodnenie nedoplnil, ale ešte svoje konanie vysvetľoval v podstate spochybnením právneho posúdenia odvolacieho súdu.

9. Väčšina odvolacieho disciplinárneho senátu založila oslobodzujúci výrok rozsudku na tom, že skutok disciplinárne obvineného nie je disciplinárnym previnením. Podľa odôvodnenia rozsudku v podstate došla aj k záveru, že vôbec nedošlo k nerešpektovaniu právneho názoru, pretože v zrušujúcom rozhodnutí nebol uvedený žiaden konkrétny právny názor, ktorý by disciplinárne obvinený mohol nerešpektovať.

10. Práve v tejto otázke sa zásadne rozchádzam s väčšinou. Poukazujem na to, že odvolací súd v bode 40 svojho uznesenia jasne uviedol, že rozsudok zrušuje podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, čo znamená, že „súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom“. To korešponduje s vysvetlením v bode 37 toho istého uznesenia, že súd prvej inštancie nedostatočne a zmätočne riešil otázku (poznámam, že okrem iného) povinnosti zamestnávateľa ponúknuť zamestnancovi iné pracovné miesto; a s bodom 39, kde odvolací súd uviedol, že „Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vo veci konať, vysporiada sa s otázkami, na ktoré upozorňuje odvolací súd a svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodní.“ Tým odvolací súd urobil zadosť ustanoveniu § 391 ods. 3 Civilného sporového poriadku, hoci stručne.

11. Práve v týchto častiach odôvodnenia vyjadril odvolací súd jednoznačne svoje právne posúdenie odôvodnenia prvoinštančného rozsudku, a tento jeho právny názor sa stal pre súd prvej inštancie (v ďalšom konaní obsadený disciplinárne obvineným) kasačne záväzným v zmysle § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku. S ohľadom na okolnosti veci tak bolo povinnosťou prvoinštančného súdu zmeniť alebo doplniť odôvodnenie v novom rozsudku vo veci tak, aby odstránil odvolacím súdom konštatované pochybenie. Bolo preto jeho povinnosťou, aby nové rozhodnutie dôkladnejšie a zrozumiteľnejšie odôvodnil.

12. Disciplinárne obvinený však namiesto toho uviedol v bode 16 rozsudku súdu prvej inštancie: „Čo sa týka povinnosti žalovaného ponúknuť žalobkyni iné pracovné miesto, súd v prvom rade trvá na tom, že v pôvodnom rozsudku dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo žalovaný nemohol a ani nemal právnu povinnosť ponúknuť žalobkyni iné pracovné miesto.“ Pokračoval, že „nevyviedol ho z jeho názoru ani odvolací súd“.

13. Bolo by rozporné nielen s textom zákona, ale i s jeho zmyslom, keby súd nižšej inštancie nemusel rešpektovať právny názor inštančne nadriadeného súdu, že jeho pôvodné rozhodnutie nebolo riadne odôvodnené. Vo svojich dôsledkoch by tak dochádzalo k absurdným situáciám, a v prípade, že by sa inštančne nižší súd rozhodol ignorovať alebo vedome nerešpektovať takto vyjadrený právny názor (bez výnimočných dôvodov, ktoré pripúšťa aj ústavný súd) o porušení práva strany sporu na spravodlivý proces, v podstate by bolo zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom zbytočné. Pokiaľ by sudca takéhoto súdu v obdobných prípadoch ani nemusel niesť disciplinárnu zodpovednosť, mohla by byť zásadne narušená funkčnosť hierarchického usporiadania súdnej moci a nepochybne aj právna istota.

14. Považujem za potrebné zdôrazniť, že pasáže odôvodnenia odvolacieho súdu o nedostatočnom odôvodnení boli kľúčovým a vlastne jediným dôvodom zrušenia pôvodného rozsudku súdu prvej inštancie, preto nevznikla pochybnosť, či prípadne nejde len o právne názory uvedené odvolacím súdom na dokreslenie úvah (obiter dictum), pričom by nebolo zrejmé, či ich považuje odvolací súd za dôležité pre rozhodnutie vo veci.

15. Tento môj právny názor má oporu aj v doterajšej judikatúre, príkladmo je možné uviesť per analogiam (pretože sa týkalo nerešpektovania právneho názoru dovolacieho súdu) uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.03.2016 sp. zn. 3 Cdo 12/2016 (publikované ako R 76/2016), ktorý okrem iného uviedol: „Postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty.“

16. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 452/2023-28 z 06.09.2023, kde pri riešení otázky záväznosti právneho názoru ústavného súdu pre dovolací súd v trestnej veci uviedol v bode 44: „Ak teda dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmieta dovolanie, vec meritórne neposudzuje a neposudzuje ani dôvodnosť podaného dovolania. Podľa disciplinárneho

senátu keď ústavný súd v náleze stanovil povinnosť dovolaciemu súdu „meritórne sa zaoberať dovolacou argumentáciou“, jednoznačne tým vyslovil názor, že dôvody na odmietnutie dovolania z rovnakých dôvodov, ako boli uvedené v prvom uznesení, nepovažoval za splnené (čo riadne aj v náleze odôvodnil), a z toho dôvodu aj prvé uznesenie dovolacieho súdu zrušil. Ak dovolací senát uznesením dovolanie opäť z rovnakého dôvodu odmietol, a teda vec meritórne nepreskúmal, konal tak v priamom rozpore s právnym názorom ústavného súdu uvedeným v náleze, ktorý mal kasačnú povahu. Skutočnosť, že dovolací senát nerešpektoval právny názor ústavného súdu, podľa disciplinárneho senátu priamo vyplýva z uznesenia č. k. 6Tdo/2/2019, napr. zo záverov, že sa dovolací súd „nemohol zaoberať ani otázkou... vlastníckeho práva k veci, ktorá má byť predmetom sprenevery... a až na základe takéhoto právneho posúdenia môže dospieť k ústavne konformnému záveru o tom, či páchatel nakladal alebo nenakladal s cudzou (zverenou) vecou, ktorú mu vytykal Ústavný súd Slovenskej republiky.“ V tomto prípade išlo o analogickú situáciu s postupom disciplinárne obvineného, keď ústavný súd zrušil rozhodnutie dovolacieho súdu v trestnej veci, a uviedol, že sa má dovolací súd meritórne zaoberať dovolaním, čo v novom rozhodnutí dovolací súd nerešpektoval, a dôsledkom bolo disciplinárne potrestanie sudcu člena dovolacieho senátu.

17. Podľa môjho názoru je pre súd prvej inštancie záväzný právny názor odvolacieho súdu aj vtedy, keď nie je podrobne odôvodnený, za predpokladu, že je jednoznačný a určitý. Pojem „právny názor“ odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku je potrebné chápať tak, že ide právne posúdenie skutkových a právnych otázok v konkrétnej súdnej veci, a to procesných aj hmotnoprávných. Toto chápanie kasačnej záväznosti právneho názoru je treba odlišovať od precedenčnej záväznosti právneho názoru, ktorý bol uvedený v rozhodnutiach vyšších súdov v iných právnych veciach. Precedenčná záväznosť typicky spočíva v riešení abstraktných právnych otázok na rozdiel od kasačnej záväznosti, kde nadriadený súd posudzuje konkrétne súdnej veci, vrátane postupu a rozhodnutia podriadeného súdu.

18. V okolnostiach veci potom nerešpektovanie záväzného právneho názoru nižším súdom pri kasačnej viazanosti otvára otázku, ako vo veci konali sudcovia, ktorými bol súd obsadený. Pretože vo veci rozhodoval disciplinárne obvinený ako samosudca, je prirodzené, že disciplinárny senát po vykonanom dokazovaní vychádzal z odôvodnenia nového rozsudku súdu prvej inštancie, a, s miernym zjednodušením povedané, videl v tomto postupe porušenie právnej povinnosti vykonávať svoje povinnosti svedomito, podľa § 30 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediach.

19. K čiastkovým procesným otázkam, či došlo rozhodnutím odvolacieho disciplinárneho senátu k úprave zisteného skutku alebo len zmene jeho právnej kvalifikácie, sa v tomto odlišnom stanovisku bližšie nevyjadrujem.

20. S väčšinou sa zhodujem v tom, že odvolací disciplinárny senát môže a musí prihliadnuť na také zistené chyby rozhodnutia disciplinárneho senátu, ktoré by v trestnom procese odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, hoci neboli súčasťou odvolacej argumentácie. To vyplýva z primeraného použitia (§ 4 Disciplinárneho súdneho poriadku) ustanovení Trestného poriadku o odvolaní, konkrétne § 317 ods. 1 posledná veta.

V Bratislave, 22. apríla 2024

Mgr. Peter Mach, PhD.
člen odvolacieho disciplinárneho senátu

Odlišné stanovisko sudkyne JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD. LL.M., členky senátu, k časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 42Do/2/2023 zo dňa 21.03.2024 vo veci disciplinárneho konania proti disciplinárne obvinenému sudcovi S.. K. J.

1. V predmetnom disciplinárnom súdnom konaní bolo obvinenému sudcovi kladené za vinu spáchanie disciplinárneho previnenia spočívajúceho v nerešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu na základe ustanovenia § 391 ods. 2 CSP.

2. Stotožňujem sa s oslobodzujúcim výrokom rozsudku, ako aj s jeho odôvodnením v tej časti, v ktorej je konštatované, že právny názor odvolacieho súdu nebol v tejto veci vyjadrený dostatočne jasne, zreteľne a určito, a preto sa podľa môjho názoru disciplinárne obvinený disciplinárneho previnenia nedopustil.

3. Mám však výhrady k bodom 56 - 58 a 65 odôvodnenia rozsudku, v ktorých sa pojednáva o tom, čo sa vo všeobecnosti rozumie pod pojmom „záväzný právny názor“, ktorý je súd prvej inštancie povinný rešpektovať na základe § 391 ods. 2 CSP. Väčšina odvolacieho disciplinárneho senátu pod uvedeným pojmom chápe jednoznačný právny názor na posudzovanú vec, tzn. uvedenie presnej a konkrétnej právnej normy, ktorú je v danom konaní potrebné rešpektovať, a jej výkladu (bod 58 odôvodnenia rozsudku). Negatívne tiež uvádza, čo za záväzný právny názor nepovažuje, a síce pokyny odvolacieho súdu na ďalší postup súdu prvého stupňa po procesnej stránke, napr. pokyny na doplnenie dokazovania za účelom zistenia skutkového stavu (bod 57 odôvodnenia rozsudku). V bode 65 odôvodnenia napokon uvádza, že za nerešpektovanie právneho názoru je možné považovať nesprávnu aplikáciu právnych predpisov, teda nepoužitie správneho právneho predpisu alebo aplikovanie právneho predpisu a jeho nesprávnu interpretáciu, resp. nesprávne vyvodenie právnych záverov správnych skutkových zistení, teda ak by súd nižšieho stupňa odignoroval konkrétny právny záver odvolacieho súdu na konkrétne skutkové zistenia.

4. Podľa môjho názoru je obsah pojmu „záväzný právny názor“ v zmysle § 391 ods. 2 CSP potrebné vykladať širšie, a to z nasledovných dôvodov.

5. Podľa § 391 ods. 2 CSP: „Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.“

6. Ustanovenie § 391 ods. 2 CSP je dôležitou zárukou zákonnosti v súdnom konaní. Právny názor odvolacieho súdu je záväzný, ide o tzv. inštančnú alebo kasačnú záväznosť pre súd prvej inštancie. Obsah pojmu „záväzný právny názor“ je pritom podľa môjho názoru potrebné determinovať vo väzbe k dôvodom, pre ktoré odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Ak odvolací súd vzhľadom na nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie odôvodňujúcu jeho zrušenie a vrátenie veci, mal by jednak identifikovať vady napadnutého rozhodnutia zakladajúce príslušný zrušovací dôvod a následne podľa povahy vytykanej vady sformulovať záväzný právny názor smerujúci k jej odstráneniu. Dôvody pre zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom sú vymedzené v § 389 CSP a môžu spočívať v nespĺnení procesných podmienok, v podstatnom porušení procesných práv účastníka konania či v nevykonaní navrhovaných dôkazov v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci. Z uvedeného dôvodu sa domnievam, že pojem záväzný právny názor odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP by, podľa okolností, mal subsumovať pokyny odvolacieho súdu, ako ďalej postupovať po vrátení veci po hmotnoprávnej i procesnej stránke za účelom odstránenia vytykaných väd.

7. V priamej nadväznosti na právnu úpravu postupu odvolacieho súdu spočívajúceho v zrušení rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie, upravuje zákonodarca v ustanovení § 391 ods. 2 CSP princíp inštančnej záväznosti tak, že zaväzuje súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu, pričom na stanovenie záväznosti používa výlučne pojem právny názor (porovnaj v tomto smere s § 327 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý okrem viazanosti právnym názorom stanovuje aj povinnosť vykonať úkony a dôkazy nariadené odvolacím súdom). Aby bol inštančný postup v civilnom súdnom procese funkčný, má mať pojem „záväzný právny názor“ v zmysle § 391 ods. 2 CSP podľa môjho názoru širší obsah a má korešpondovať s dôvodmi nesprávnosti rozhodnutia vzhľadnutými odvolacím súdom. Nestotožňujem sa preto s tým, že by pojem právny názor nemal zahŕňať aj pokyny na ďalší procesný postup. Ak by súd prvej inštancie v princípe nebol viazaný pokynmi odvolacieho súdu ohľadne ďalšieho procesného postupu (napr. smerujúcich k riadnemu zisteniu skutkového stavu), došlo by k narušeniu účinnosti súdneho systému a porušeniu princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí na strane účastníkov konania.

8. Uvedené širšie chápanie pojmu „záväzný právny názor“ potvrdzuje i právna veda. „Pokyny, jak dále postupovat po procesní stránce, jsou rovněž závazné; představují názor odvolacího soudu o dalším postupu v řízení.“ (Občanský soudní řád, autorský kol., Panorama Praha 1985, s. 100). Inštančná alebo kasačná záväznosť pre súd prvej inštancie sa vzťahuje rovnako na otázky hmotného i procesného práva (Števček, Ficová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., Civilný sporový poriadok, 2. vydanie, 2022 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=nnptembsgjpxg327mv3gwmjv>>, s. 1476 - 1479: L. Duditš). „Právny názor odvolacieho súdu je pre súd prvého stupňa záväzný, aj pokiaľ ide o nedostatočne zistený skutkový stav, aj pokiaľ ide o

vady konania. Nezáleží na tom, či sa právny názor odvolacieho súdu vzťahuje na porušenie predpisov hmotného alebo procesného práva.“ (Občianske procesné právo, kol. autorov, Obzor 1990, s. 302).

9. S otázkou, čo sa považuje za záväzný právny názor v civilnom procese, sa zaoberal aj Ústavný súd SR, a to v konaniach, v ktorých posudzoval prípustnosť dovolania z dôvodu nerešpektovania záväzného právneho názoru. Ústavný súd SR posúdil ako neprípustný a porušujúci právo na súdnu ochranu taký výklad Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého je dovolanie z dôvodu nerešpektovania záväzného právneho názoru dovolacieho súdu prípustné, len pokiaľ je právny názor dovolacieho súdu vyslovený ako kategorický právny pokyn (nález ÚS SR č. k. II. ÚS 18/05-51 z 08.06.2005). Ústavný súd tiež vyslovil, že názor najvyššieho súdu vedie k neprípustnému zúženiu práva na prístup k dovolaciemu súdu, pretože z takého výkladu vyplýva, že akýkoľvek prieskum chýb (vád) doterajšieho konania a právneho názoru odvolacieho súdu dovolací súd vykoná len za podmienky, ak „dovolací súd vysloví svoj právny názor (v zrušujúcom rozhodnutí) ako kategorický právny pokyn (napr. ktorý právny predpis má byť aplikovaný a ako konkrétne ho treba interpretovať), a že z tohto hľadiska za záväzný právny názor v zmysle § 238 ods. 2 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> nemožno považovať všeobecné, ale tiež záväzné (§ 243d ods. 1 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>>) pokyny dovolacieho súdu na ďalší postup súdov po vecnej a procesnej stránke (napr. na doplnenie dokazovania pre účely zistenia skutkového stavu a pod.)“. (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 186/2008 zo dňa 04.11.2010).

10. Zmyslom inštitútu viazanosti nižšieho súdu právnym názorom súdu vyššieho je, aby súd, ktorému rozhodnutie bolo zrušené a má vo veci ďalej konať, nielenže poznal, prečo súd vyššieho stupňa považoval jeho rozhodnutie za chybné, ale aj čoho sa má pri ďalšom postupe vyvarovať. Tento inštitút vedie nižší súd záväzne k tomu, aby neopakoval predchádzajúce nedostatky procesného i hmotnoprávneho charakteru (porov. nález I. ÚS 186/08-34 zo dňa 04.11.2010).

11. Predpokladom viazanosti právnym názorom súdu vyššieho stupňa však je, že tento právny názor je vyjadrený jasne a zrozumiteľne tak, aby nevzbudzoval u sudcu súdu prvého stupňa pochybnosti ohľadne spôsobu jeho rešpektovania. Stotožňujem sa preto s bodom 60 odôvodnenia disentaného rozsudku: „Povinnosti súdu nižšieho stupňa riadiť sa právnym názorom, však ale korešponduje aj povinnosť odvolacieho súdu riadne a zreteľne uviesť dôvody nesprávnosti, resp. v čom spočívajú nedostatky zrušeného rozhodnutia. Z vysloveného právneho názoru musia jednoznačne vyplývať dôvody nesprávnosti prvostupňového rozhodnutia. Ak má byť prvostupňový súd viazaný právnym názorom, tak tento musí byť náležite prezentovaný, určitý a najmä musí obsahovať dôvody.“ Tento názor korešponduje aj mienke právnej vedy, podľa ktorého predpokladom náležitého uplatnenia viazanosti právnym názorom je, že „odvolací súd inštruktívnym spôsobom vyloží v dôvodoch svojho rozhodnutia, prečo dospel k určitým skutkovým a právnym záverom a jaké dôsledky z toho pro nové rozhodnutí vyplývajú. (Občianský soudní řád, autorský kol., Panorama Praha 1985, s. 100). V predmetnom prípade odvolací súd uviedol, že prvostupňový súd „nedostatočne a zmätočne rieši otázku povinnosti zamestnávateľa ponúknuť zamestnancovi iné pracovné miesto“, bez bližšieho zdôvodnenia, v čom odvolací súd vidí túto nedostatočnosť a zmätočnosť, a bez stanovenia konkrétnych pokynov pre ďalší postup (okrem všeobecného pokynu opätovne vo veci konať, vysporiadať sa s otázkami, na ktoré upozorňuje odvolací súd a svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodniť). Podľa môjho názoru tak nebola splnená vyššie uvedená podmienka viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu spočívajúca v jeho jednoznačnosti a určitosti, a preto bolo namieste disciplinárne obvineného sudcu oslobodiť.

12. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Nerešpektovanie právneho názoru nadriadeného súdu je porušením tak ustanovenia § 391 ods. 2 CSP, ako aj základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu a malo by byť aj disciplinárne postihnuteľné. Samozrejme uvedené platí len za predpokladu, že je právny názor vyjadrený jednoznačne, zrozumiteľne a určito, čo v uvedenej veci splnené nebolo. Z dôvodov uvedených vyššie sa však domnievam, že pojem „záväzný právny názor“ je potrebné vykladať extenzívnejšie, než je tento pojem vyložený v disentanom rozsudku.

JUDr. Katarína Cangárová, PhD. LL.M.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e** je prípustný.